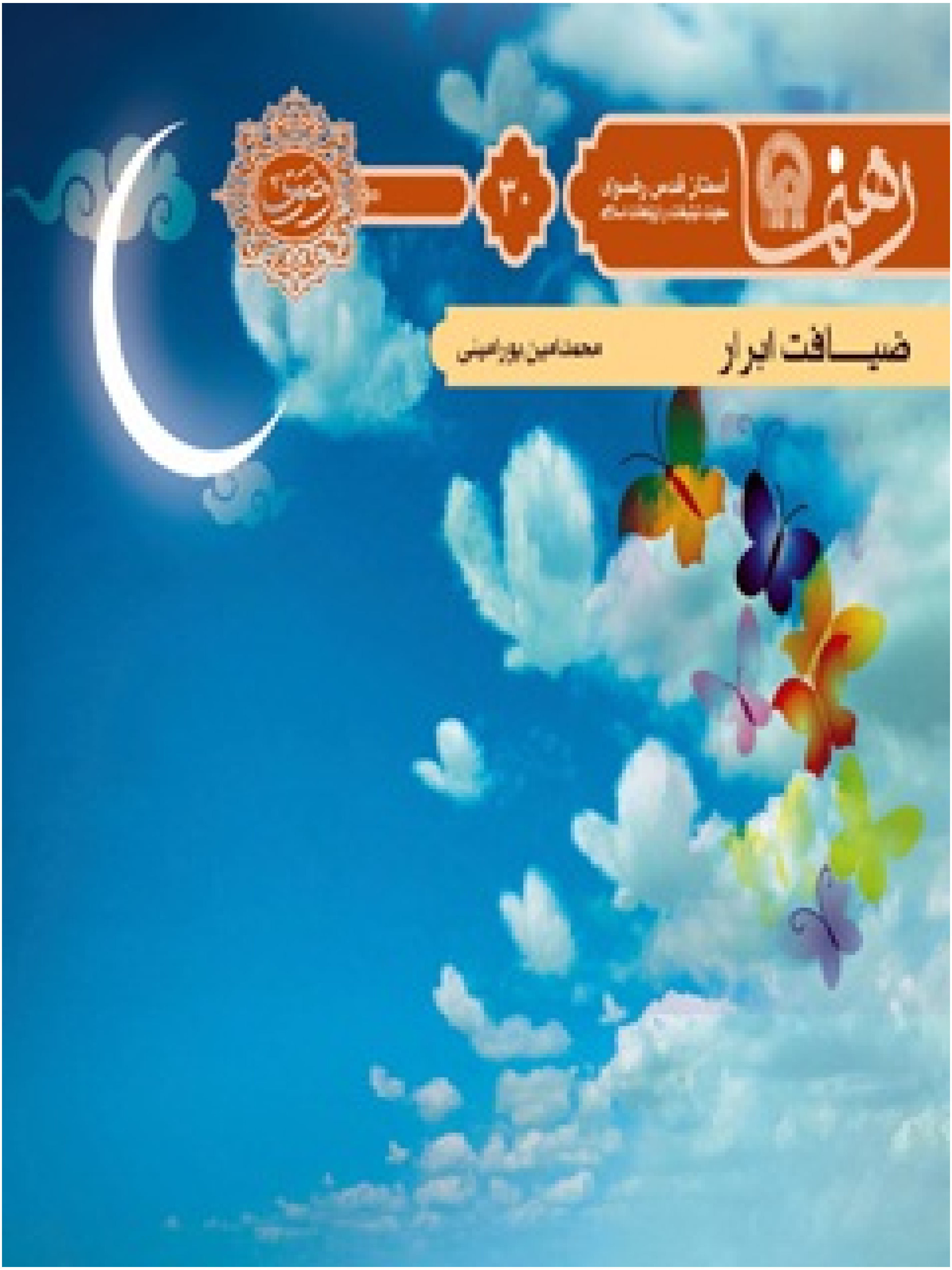

رهنما
آستان قدس رضوی
۳۰
ضیافت ابرار
محمدامین پوراَمینی

بسم الله الرحمن الرحیم

رهنما ۳۰ : (ضیافت ابرار)

نویسنده:

محمد امین پورامینی

ناشر چاپی:

انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

رهنما ۳۰ : (ضیافت ابرار)

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور : ضیافت ابرار/ نویسنده محمدامین پورامینی.

مشخصات نشر : مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۳۴ ص.؛ ۱۱×۱۷س م.

یادداشت : کتابنامه.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۸۶-۴

موضوع : رمضان

موضوع : رمضان -- احادیث

موضوع : روزه (اسلام)

سرشناسه : پورامینی، محمدامین، ۱۳۴۱ -

شناسه افزوده : موسسه انتشاراتی قدس رضوی

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۳۵۴

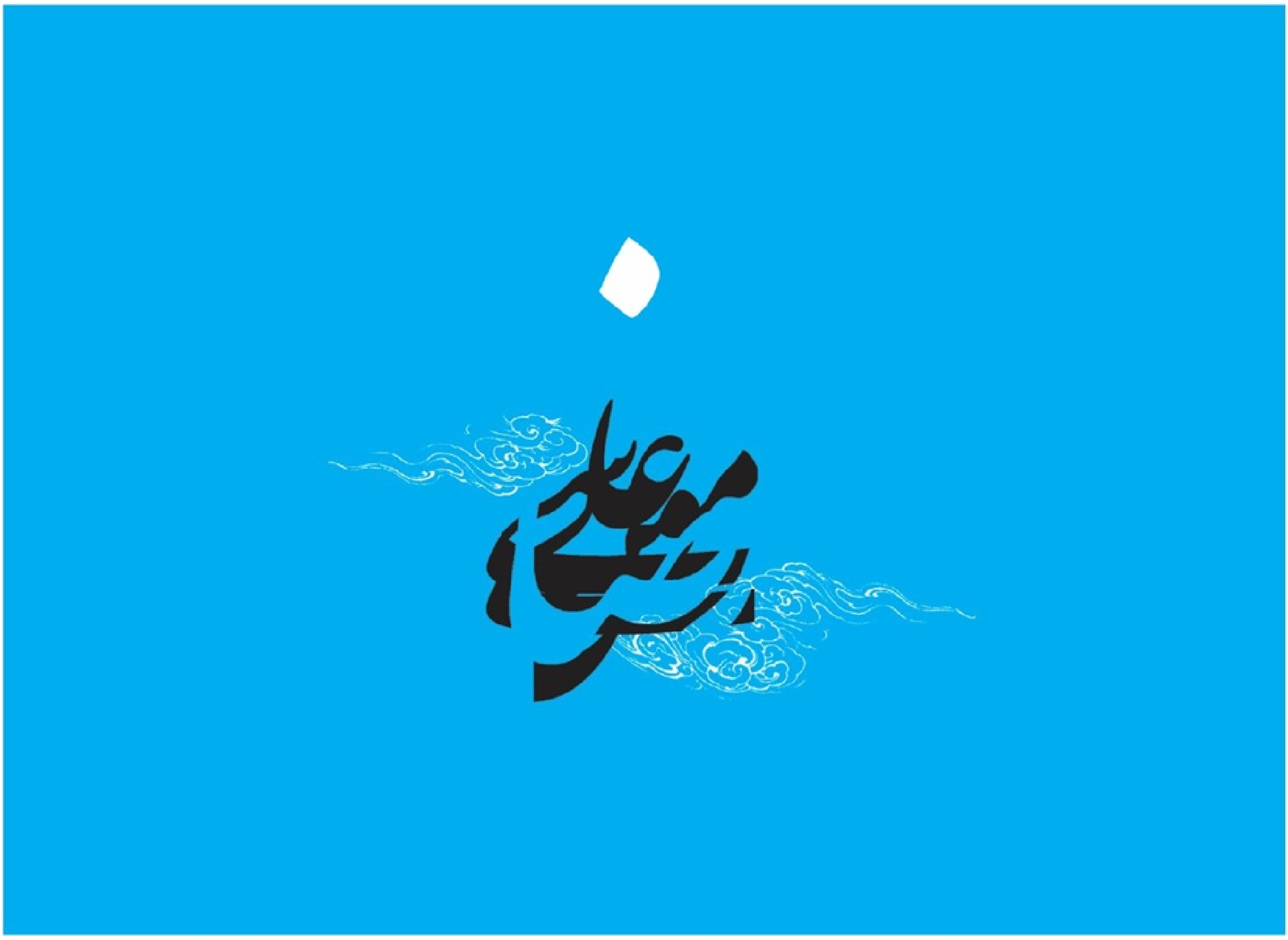
رده بندی کنگره : BP۱۸۸/پ۹۲۵ض۹ ۱۳۹۱

شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۶۸۳۲۱

ص:۱

اشاره

تصویر

ص:۴

پاسخ به پرسش‌های

زیر انگیزهٔ قلم‌زدن و انتشار این کتابچه است:

.۱

معصومین در شب‌های

قدر چه اعمالی را انجام می‌دادند؟

.۲

برای ایجاد آمادگی برای ماه رمضان چه کنیم؟

.۳

رفتار معصومین از بعد فردی و اجتماعی در ماه مبارک رمضان چگونه بود؟

تصویر

ص:۶

درآمد

ماه مبارک رمضان ماه ضیافت رحمان از بندگان خود می باشد و خوان رحمت الهی در سراسر لحظه‌های آن گسترده است. بجاست که با نگاهی گذار به سیرهٔ معصومان در این ماه، رفتارهای فردی و اجتماعی آنان را سرمشق سلوک خود در این روزهای آسمانی قرار دهیم.

به‌طورکلّی، می توان سیرهٔ آن بزرگواران را در دو بخش مطالعه کرد: ۱. از بُعد فردی، در رابطهٔ خود و خداU؛ ۲. از بُعد اجتماعی، در رابطهٔ خود و مردم.

ص:۷

تصویر

۱. رابطهٔ خود و خدا U (بُعد فردی)

تصویر

ص:۹

۱-۱ تغییر حالت

سیدبن‌طاووس نقل می کند که وقتی ماه مبارک رمضان فرا می رسید، رنگ چهرهٔ محمد مصطفی تغییر می‌کرد و ایشان بسیار به نماز و دعا می پرداختند.(۱)

تغییر حالت آن حضرت در دههٔ آخرِ ماه مبارک، شدت مضاعفی پیدا می‌کرد،

به‌گونه ای

که ایشان تمام شب‌ها را به شب‌زنده داری

و عبادت سپری می کردند.(۲)

در

احوالاتِ حضرت امام‌زین‌العابدین نقل کرده‌اند

که ایشان در این ماه، کاملاً در دعا و تسبیح و استغفار و ذکر غرق می شدند.(۳)

ص:۱۰

۱- ۱. اقبال الاعمال، سیدبن طاووس، ۷۰.

۲- ۲. من لایحضره الفقیه، شیخ صدوق، ۲: ۱۵۶/۲۰۱۸.

۳- ۳. الکافی(فروع)، شیخ کلینی، ۴:۸۸/۸؛ وسائل الشیعه، شیخ حرّ عاملی، ۱۰: ۳۰۹/۱۳۴۷۸۶، چاپ آل البیت.

۱-۲

نمازهای مستحبی

گرچه

بجاآوردنِ نمازهای مستحبی و نوافل، یکی از مسائل عادی و روزمرهٔ آن بزرگواران بوده است، این اقدام در ماه رمضان حالت مضاعف به‌خود

می گرفت؛ تاآنجاکه ایشان نمازهایی مخصوصِ ماه مبارک رمضان و شب‌های

قدر می‌خواندند.

ذکر تفصیل آن نمازها، مجال دیگری می طلبد.

۱-۳ تلاوت قرآن

ماه

مبارک رمضان بهار قرآن است و پیامبر اکرم و عترت طاهرین ایشان که خود، قرآن ناطق‌اند و هیچ‌گاه

ایشان از قرآن و قرآن از ایشان جدا نبوده است و تلاوت آیات دلنشینِ آن جزو برنامهٔ روزمرهٔ ایشان بوده است، نسبت به تلاوت قرآن در ماه
مبارک رمضان عنایت خاصی داشتند و توجه اصحاب و یاران خود را نسبت به آن جلب می کردند؛ تاآنجاکه دربارهٔ

حضرت امام‌سجاد نقل کرده‌اند

که چهل‌بار

قرآن را در ماه مبارک ختم می کردند.(۱)

۱-۴ نیایش

چگونه

خواستن،

از چه کسی خواستن و به چه انگیزه ای خواهش‌کردن

از ارکانِ نهفته در هر درخواستی است. اینجا که سخن از درخواست از یگانه‌معبود

قادر و تواناست، معصومین بر بشریت منّت نهادند و نحوهٔ درخواست را در قالب «دعا»، به عالی ترین وجه‌ممکن

نشان دادند و علاوه بر چشاندنِ لذت سخن‌گفتن

با خداوندU به ما، عالی‌ترین

مضامینِ معارف تابناک الهی را در دعاهای خود جای دادند و از خود، یادگارهایی بس ارزشمند به‌ودیعت

نهادند.

در

ماه مبارک رمضان، دعاهای مخصوصی از آن بزرگواران رسیده است که در این مقاله، تنها به ذکر عناوین آن ها

اکتفا می کنیم: دعا در وقتِ دیدن هلال ماه مبارک؛ دعای

۱- . بحارالانوار، علامه مجلسی، ۹۸/۵.

پیامبر در وقت واردشدن به ماه مبارک رمضان؛ دعای

نبیّ خاتم در شب اول ماه؛ دعای ابوحمزهٔ ثمالی در هر شب؛ دعای سحر؛ دعای اولِ صحیفهٔ سجادیه؛ دعای وقت افطار؛ دعای امام زین العابدین در شب های

نوزدهم و بیست ویکم؛

دعای پیامبر اکرم و امام باقر و امام

صادق و امام‌کاظم در ماه مبارک رمضان؛ دعای پیامبر اکرم و امام‌زین‌العابدین در شب بیست‌وهفتم؛

دعای پیامبر اکرم در شب آخر هر ماه؛ دعا به‌هنگام

وداع با ماه رمضان.

۱–۵ احیای شب قدر

معصومین در شب‌های

قدر، شب‌زنده دار

بودند و نه‌تنها

خود به احیاءِ آن می پرداختند، بلکه خانواده و کودکان و فرزندان خویش را به بیدارماندن و مناجات‌کردن

در آن، وامی داشتند. روایت کرده‌اند

که رسول خدا در شب بیست‌وسوم

ماه، خفتگان از خانوادهٔ خود را از خواب

بیدار می کردند و پس از بیداری، به صورت آن‌ها آب می پاشیدند.(۱)

حضرت

فاطمهٔ زهرا نیز نمی گذاشتند کسی از فرزندانشان در آن شب، به خواب رود و آنان را با کمیِ غذا و ایجاد آمادگی از روز و با استراحت‌کردن

در روز، آماده می ساختند و می فرمودند: «محروم

کسی است که از خیر این شب محروم مانَد.»(۲)

یک سال، امام صادق به بیماریِ سختی گرفتار شده بودند. بااین حال، دستور دادند که در شب بیست وسوم، ایشان را برداشته و به مسجد پیامبر بردند و آن شب را در آن مکان شریف، به احیا گذراندند.(۳)

۱- . همان، ۹۸/۱۶۰؛ دعائم الاسلام، ۱/۲۸۲.

۲- . دعائم الاسلام، ۱/۲۸۲.

۳- . بحارالانوار، ۹۸/۱۶۹.

۱-۶ آداب افطار

چگونه افطارکردن و با چه چیزی افطارکردن ازجمله مسائل جالب توجه سیرهٔ رهبران دین اسلام است. از پیامبر و ائمهٔ هدی ادعیهٔ خاصی در وقت افطار نقل کرده اند. امام صادق می فرمایند که پیامبر اکرم در وقت افطار، این دعا را می خواندند: «اللهم لَکَ صُمنا و علی رِزقِکَ أفطَرنا، فتَقبّلْه منّا، ذَهبَ الظّلما و ابْتلَت العُروق و بَقی الأجْر.» (= بار خدایا، برای تو روزه گرفتیم و بر روزیِ تو افطار کردیم؛ پس آن را از ما بپذیر.)(۱) مشابه این دعا را حضرت امیرالمؤمنین در وقت افطار می خواندند: «اللهم لَکَ صُمنا و علی رِزقِکَ أفطَرنا، فتَقبّلْه منّا، انّک أنت السّمیع العلیم.»(۲)

اما دربارهٔ اینکه آن بزرگواران با چه چیزی افطار می کردند، روایاتی آورده اند؛ امام باقر بیان داشته اند: «پیامبر اکرم با آب و خرما یا آب و رطب افطار می کردند(۳) و اگر آن حضرت

ص:۱۵

۱- . الکافی، ۴:۹۵/۱؛ من لایحضره الفقیه، ۲:۱۰۶/۱۸۵۰؛ تهذیب الاحکام، شیخ طوسی، ۴:۱۹۹/۵۷۶؛ المقنعه، شیخ مفید، ۵۱.

۲- . تهذیب الاحکام، ۴:۲۰۰/۵۷۸؛ بحارالانوار، ۹۸/۱۵.

۳- . رطب غیر از خرما است. بحارالانوار، ۹۶، ۳۱۴/۱۵.

شیرینی و حلوا می یافتند، با آن افطار می کردند و اگر نمی یافتند، با شکرِ گرفته شده از نِی.»(1) امام صادق نیز

فرموده انـد: «پیـامبر بـا شـیرینی و حلوا افطـار می کردنـد و اگر آن را نمی یافتنـد، بـا آب ولَرم افطـار می کردنـد و می فرمودنـد که آن، باعث پاکیزگی کبد و معده است و دهان را خوشـبو می سازد و ریشهٔ دندان و دید چشم را تقویت می کند.»(2) بنابراین، از مجموعهٔ روایات استفاده می شود که آن حضرت، درصورت امکان، با مادهٔ شیرینی مثل حلوا یا خرما افطار می کردند و درصورت نبودِ آن ها، با آب نیمه گرم و ولَرم. همچنین، ابن طاووس از امام باقر نقل می کند که حضرت علی دوست داشتند با شیر افطار کنند.(3)

۱-۷ غسل

ص:۱۶

۱- . بحارالانوار، ۹۶/۳۱۵.

۲- . الکافی ،۴:۱۵۲/۴؛ وسائل الشیعه، ۱۰:۱۵۸/۱۳۰۵.

۳- . بحارالانوار، ۹۸/۱۲.

پیـامبر اکرم در دهـۀ آخر مـاه مبارک رمضان، هر شب غسل می کردنـد.(1) امـام بـاقر شب هـای نوزدهم، بیست و یکم، بیست وسوم و بیسـت وپنجم را غسل می کردند(2) و امام صادق در شب بیست وسوم دو بار غسل می کردند: یک بار در اول شب و بار دوم در آخر شب.(3)

1-8 اعتکاف

یکی از مسـتحبات سازنـده و معنویت بخش، اعتکاف است که تفصـیل شـروط و آداب آن در کتب فقهی آمـده است. امام صادق فرموده اند: «یـک بـار رسول خـدا در دهـۀ اول مـاه رمضـان به اعتکـاف نشسـتند و در رمضـان دیگر، در دهـۀ دوم و در رمضـانِ پس از آن، در دهـۀ سوم اعتکاف

1- . اقبال الاعمال، 195 و 237؛ وسائل الشیعه، 3:327/3779 و 3783؛ بحارالانوار، 98/12.

2- . بحارالانوار، 98/58.

3- . همان، 98/160.

کردند. بعد از آن، همیشه در دههٔ آخر رمضان به اعتکاف می نشستند.»(۱)

۱-۹ وداع با ماه رمضان

برخاستن از سفرهٔ ضیافت الله برای عارفانِ دلدادهٔ حق، سخت و افسوس برانگیز است. همان طور که جداییِ عاشق از معشوق، به سختیِ هرچه تمام تر صورت می گیرد، پیامبر اکرم این گونه با ماه رمضان وداع می کردند:

جابربن عبدالله انصاری نقل می کند که در جمعهٔ ماه رمضان، بر رسول خدا وارد شدم. هنگامی که چشم ایشان بر من افتاد، فرمودند: «ای جابر، این جمعهٔ آخر ماه رمضان است؛ پس با او وداع کن و بگو: اللهم لا تَجْعَلْهُ آخرَ العَهدِ مِن صِیامِنا ایّاه، فانْ جعَلتَه فَاجعلْنی مرحوماً و لا تجعلنی محروماً. (= خدایا، این رمضان را آخرین ماه

روزهٔ ما قرار مده و چنانچه قرار دادی، ما را رحمت کن و محروممان

۱- . الکافی، ۴:۱۷۵/۴؛ من لایحضره الفقیه، ۲:۱۸۹/۲۱۰۵؛ اقبال الاعمال، ۱۰۷؛ بحارالانوار، ۹۸/۴ و ۱۵۰.

مساز.)» سپس افزودند: «هر کس این را بگوید، به یکی از این دو امر نیکو (إحدَی الحُسنَیَیْن) نائل می شود: یا آنکه عمر پیدا کرده و ماه رمضان بعدی را درک می کند یا آنکه بخشش و رحمت خداوند را شامل خود می کند.»(۱)

۱-۱۰ شب عید فطر

از مجموعۀ روایات می توان استنباط کرد که این شب، جایگاه بس والایی دارد. معصومین آن را به شب زنده داری می گذراندند؛ چنانچه حضرت علی بن الحسین شب عید فطر را در مسجد، به نماز می گذراندند تا آنگاه که صبح شود.

۱-۱۱ نماز عید فطر

رسول خدا روز عید، بعد از طلوع آفتاب، از منزل خارج می شدند و هنگامۀ خروج، به

ص:۱۹

۱- . فضائل الاشهر الثلاثه، شیخ صدوق، ۱۳۸/۱۴۹؛ وسائل الشیعه، ۱۰:۳۶۵/۱۳۶۱۷؛ بحارالانوار، ۹۸/۱۷۲.

اطراف آسـمان می نگریسـتند و می فرمودند که در این روز، بر جانماز و حصـیر نماز مخوانید؛ یعنی روی خاک بنشینید و بر آن نماز بخوانید. فقهاء عظام برای روز عید فطر، مسـتحباتی ذکر کرده اند که این ها ازجملهٔ آن هاست: نماز را در صحرا به پاداشتن، خارج شدن با پای برهنه و پیاده و توأم با وقار و ذکر خدا، سجده کردن بر زمین و... .

روز عید فطر روز گرفتنِ نتیجهٔ امتحان است. قهراً، نتایج در هر امتحانی یکسان نیست. شـیخ صدوق نقل می کند که امام حسن مجتبی گروهی از مردم را در روز عید فطر دیدند که به بازی و خنده مشـغول اند. حضـرت رو به یاران خود کردند و فرمودند: «پروردگار متعال ماه رمضان را محلّ مسابقهٔ بندگان خود قرار داده است که به واسـطهٔ اطاعت خویش به سوی رضوان الهی پیشـی گیرند. پس، گروهی سبقت گرفتند و پیروز و رسـتگار شدنـد و گروهی عقب ماندنـد و محروم شدنـد. عجب دارم از کسـی که خنـدان است و به لهو و بازی مشـغول است، در روزی که نیکوکاران به اجر و ثواب رسیده اند و کوتاهی ورزان از آن بی فیض و محروم اند. به خداسوگند،

ص:۲۰

اگر پرده برداشته شود، هر آینه، نیکوکار به عمل نیک خویش و بدکار به عمل بد خود مشغول خواهد شد.»(1)

۱- . من لایحضره الفقیه، ۲:۱۷۴/۲۰۵۷.

تصویر

۲. رابطۀ خود و مردم (بُعد اجتماعی)

تصویر

ص:۲۳

۲-۱ ایجاد آمادگی برای ماه رمضان

در آستانهٔ ماه مبارک، معصومان اهمیت و عظمت ماه مبارک رمضان را به مردم گوشزد می کردند و آنان را به استفاده از این ضیافت الهی، فرا می خواندند. دراین زمینه، خطبه های بسیار جالبی از حضرت محمد و امیرالمؤمنین و نیز، روایات تکان دهنده ای ضبط و روایت کرده اند که برای نمونه، دو روایت را بیان می کنیم:

امام صادق در آستانهٔ ماه مبارک رمضان، این گونه به فرزندان خویش سفارش می فرمودند: «نهایت کوشش خود را به کار بندید که در این ماه، روزی ها تقسیم می شوند و سرآمدِ عمرها و اجل ها نوشته می شود و در آن، شبی است که به ارزش، از هزار ماه برتر و افضل است.»

اباصلت می گوید که در جمعهٔ آخر شعبان، بر حضرت علی بن موسی الرضا وارد شدم. حضرت به من فرمودند: «ای اباصلت، بیشترِ روزهای ماه شعبان گذشت و این جمعه، آخرِ ماه است؛ در این باقی مانده، آن کوتاهیِ سابق خود را جبران کن و بیشتر، دعا و استغفار و تلاوت

ص:۲۴

قرآن کن و از گناهانت توبه کن تا با خلوص، در ماه خدا وارد شوی.»(۱)

۲-۲ سفارش به تلاوت قرآن

اهل بیت عصمت و طهارت، علاوه بر آنکه خود موفق به تلاوت قرآن بودنـد، دیگران را به تلاوت آن سفارش می کردند و نسبت به تلاوت برخی سوره ها در بعضی شب ها، عنایت خاصی از خود نشان می دادند. توجه خوانندگانِ عزیز را به روایت هایی جلب می کنیم که دو نکتهٔ ذکرشده را دربر دارد:

وهب از امام صادق می پرسد: «شایسته است که چند روز از ماه رمضان را قرآن بخوانیم؟» حضرت می فرمایند: «در سه روز، به بالا.» نیز، به فرمودهٔ امام باقر: «لِکُلّ شی ءٍ ربیع و ربیعُ القرآنِ شهرُ رمضان.» (= هر چیزی بهاری دارد و بهار قرآن، ماه رمضان است.) (۲)

۱- . الکافی، ۴:۶۶/۲؛ تهذیب الاحکام، ۴:۱۹۲/۵۴۷؛ وسائل الشیعه، ۱۰:۳۰۵/۱۳۴۸۱.

۲- . عیون اخبار الرضا، ۲:۵۱/۱۹۸.

از بین سوره های قرآن، به تلاوت این سوره ها سفارش کرده اند:

۲-۲-۱ سورهٔ عنکبوت و روم: تلاوت این دو سوره را در شب بیست وسوم ماه رمضان توصیه کرده انـد. امام صادق فرمودند: «سوگند به خدا، کسـی که سـورهٔ عنکبوت و روم را در شب بیست وسوم رمضـان بخوانـد، از اهـل بهشت است.»(۱) البته، این بیـانگرِ اقتضـاء این سوره است و کسب چنان نتیجه ای، شروط دیگری نیز می طلبد.

۲-۲-۲ سورهٔ قـدر، در وقت سـحر و افطـار: از امام زین العابـدین روایت است: «کسـی که سورهٔ قـدر را در هنگام افطار و سـحر بخوانـد، مانند کسی است که در این فاصله، در راه خدا به خون خود غلتیده باشد.»(۲) همین مضمون را از حضرت امام صادق نیز روایت کرده اند.(۳)

۱- . الکافی، ۲:۴۶۱/۱۰؛ ثواب الاعمال، شیخ صدوق، ۱۲۹/۱؛ معانی الاخبار، شیخ صدوق، ۲۲۸/۱؛ امالی الصدوق، ۵۷/۵.

۲- . تهذیب الاحکام، ۳:۱۰۰/۲۶۱؛ مصباح المتهجد، ۵۷۱؛ المقنعه، ۵۰؛ وسائل الشیعه، ۱۰:۳۶۱/۱۳۶۱۱؛ بحارالانوار، ۹۸/۱۶۵.

۳- . اقبال الاعمال، ۱۱۴؛ وسائل الشیعه، ۱۰:۱۴۹/۱۳۰۷۶؛ بحارالانوار، ۹۸/۱۱.

همچنین، امام صادق فرموده اند: «هر کسی که در هر شب ماه رمضان، هزار بار سورهٔ قدر را بخواند، در شب بیست وسوم عجایبی را درک خواهد کرد.»(1) در روایتی دیگر، آن حضرت، اثر خواندن سورهٔ قدر را رسیدن انسان به سر حدّ نهایت یقین در امورِ اختصاصی اهل بیت دانسته اند که قرائت کننده به واسطهٔ دیدنِ بعضی حقایق در عالم رؤیا، به آن می رسد.(2)

۲-۲-۳ سورهٔ دخان: شیخ صدوق روایت کرده است که مردی خدمت امام باقر رسید و پرسید که چگونه شب قدر را در هر سال بشناسم؟ حضرت فرمودند: «وقتی که ماه رمضان آمد، هر شب یک بار سورهٔ دخان را بخوان؛ وقتی که شب بیست وسوم فرا رسید، به آنچه می خواهی، خواهی رسید.»(3)

۱- . بحارالانوار، ۹۷/۳۴۴.

۲- . همان، ۹۶/۳۷۹.

۳- . مصباح المتهجد، ۵۷۱؛ المقنعه، ۵۰؛ وسائل الشیعه، ۱۰:۳۶۲/۱۳۶۱۲؛ بحارالانوار، ۹۸/۱۶۵.

۲-۳ کمک به مستمندان

یکی از علل و حکمت های روزه این است که با ایجاد حالت گرسنگی و تشنگی، انسان به یاد ضعیفان و مستمندان و تنگ دستان بیفتد و هر کسی، به فراخور حال و وُسع خود، به آنان کمکی کند.(۱) ابن عباس می گوید: «وقتی که ماه رمضان فرا می رسید، هر صاحب حاجتی که به نزد رسول خدا مراجعه می کرد، حاجتش برآورده می شد.»(۲) راجع به حضرت زین العابدین نقل است که هر روزِ ماه رمضان را صدقه می دادند.(۳)

۲-۴ افطاری دادن

این عمل را در سیرهٔ معصومین به نحو کاملی می توان مشاهده کرد. از امام صادق روایت

۱- . الکافی، ۱:۱۹۶/ ۸؛ امالی الصدوق، ۳۸۸؛ وسائل الشیعه، ۳۶۲/۱۳۶۱۲:۱۰؛ بحارالانوار، ۹۶/۳۷۹.

۲- . علل الشرائع، شیخ صدوق، ۳۷۸/۱؛ فضائل الاشهر الثلاثه، ۱۰۲؛ المناقب، ۴/۶۸.

۳- . بحارالانوار، ۹۶/۳۶۳.

است: «هنگامی که حضرت امام زین العابدین روزه می گرفتند، دستور می دادند گوسفندی را سر ببرند و آن را تکه تکه سازند و در دیگ بریزند. آن حضرت در وقت غروب، به دیگ ها سر می زدند و درحالی که روزه داشتند، بوی آبگوشت را استشمام می کردند. آنگاه می فرمودند: «کاسه ها را بیاورید... این کاسه را برای فلان کس و دیگری را برای فلانی بکشید... و همین طور، کاسه ها را پُر می کردند تا آبگوشت به اتمام می رسید. آنگاه خود، با نان و خرما افطار می کردند.»(۱)

۲-۵ گذشت و توجه بیشتر به زیردستان

از امام صادق روایت است که امام زین العابدین در ماه مبارک رمضان توجه خاصی به زیردستان و خدمتکاران خود داشتند و هرگاه یکی از آن ها مرتکب خطایی می شد، او را عقوبت نمی کردند؛ تنها، اشتباه او را یادداشت می کردند. تا آنکه که در شب آخر ماه رمضان، آنان را

۱- . اقبال الاعمال، ۶۴؛ بحارالانوار، ۹۸/ ۸۲.

تصویر

ص:۳۰

گِرد خود جمع می کردند و کاغذهای خطایای آنان را بیرون می آوردند و جداگانه، بر تک تک آنان می خواندند و آنان به اشتباه خود اقرار کرده و از حضرت، طلب عذر می کردند.

جالب توجه تر این است که امام از این موقعیت، برای درونی کردنِ درسی بزرگ تر بهره می گرفتند؛ به این صورت که فضای حاضر را به مدلی کوچک برای تصویرکردنِ محکمهٔ الهی تشبیه می کردند: امام در میان ایشان برمی خاستند و می فرمودند که با صدای بلند بگویید: «ای علی بن الحسین، همانا خدایت نیز خطاهایت را شمارش کرده است، همان گونه که تو گناهان ما را شمردی؛ در کتاب، تمام اَعمال کوچک و بزرگ ثبت است و همهٔ اعمال در نزد او حاضر است، همان گونه که اعمال ما در نزد تو حاضر بود [و تو بر آن ها ناظر بودی]. پس، از ما درگذر، همان گونه که تو امید عفو و گذشت داری. از ما درگذر تا که خدایت را بخشنده و رحیم یابی... ای علی بن الحسین، کوچکی مقام خود را در برابر خدای داورِ دادگری که به هیچ کس ظلم روا نمی دارد، یادآور و از گناه ما درگذر...» حضرت در حالی که گریه و زاری می کردند، مرتب این

ص:۳۱

کلمات را تکرار می کردند و آنان هم با وی، هم آواز می شدند.

سپس می فرمودنـد: «بار خدایا، تو به ما دستور دادی تا از کسانی درگذریم که به ما ظلمی روا داشـته اند. ما به خود ظلم کرده ایم؛ پس، از ما درگذر که تو نسبت به آن سزاوارتری. تو به ما فرمودی که هیچ درخواست کننده ای را از درِ خانه هایمان رد نکنیم؛ ما به درگاه تو دست نیاز و درخواست بلند کرده ایم و از تو طلب می کنیم که بر ما منّت نِهی و ما را محروم مسازی.»

آنگاه، رو به آنان می کردنـد و می فرمودند: «من از خطایای شـما گذشـتم. آیا شـما نیز از من می گذرید؟» و آنان در پاسخ می گفتند: «از تو گـذشتیم، ای آقای ما؛ و تو به ما هیـچ بـدی روا نـداشتی.» پس، آن حضـرت می فرمودنـد که بگویید: «بار خدایا، از علی بن الحسـین درگذر، همان گونه که او از ما گذشت؛ او را از آتش آزاد کن، همان طور که او ما را از بندگی رهانید.»

ص:۳۲

آنان آمین گفتند و حضرت فرمودند: «بروید که از شما گذشتم و همگیِ شما را آزاد کردم.»(۱)

۲-۶ حفظ حریم دین و حرمت زمان

حفظ عفت عمومیِ جامعه وظیفهٔ مهم نظام اسـلامی است و مجازات شکستن حریم امنیت اجتماعی و ارتکاب بی عفتی، بسته به زمانِ وقوع آن تغییر می کند؛ برای نمونه، حدّ شـراب خوار هشتاد تازیانه است، ولی اگر در ماه رمضان، شراب بخورد، تشدید می شود. نجاشیِ شاعر در یکی از روزهای ماه رمضان شـراب خورد. او را به نزد امیرالمؤمنین آوردند. حضـرت پس از یک شب زندانی کردن او و اجرای حدّ شـرعیِ شـراب خواری (هشتاد ضربه)، بیست ضربه شلاقِ اضافی، به سبب شکستن حرمت ماه رمضان بر او زدند.(۲) بنابه برخی روایات، مجرم پذیرای

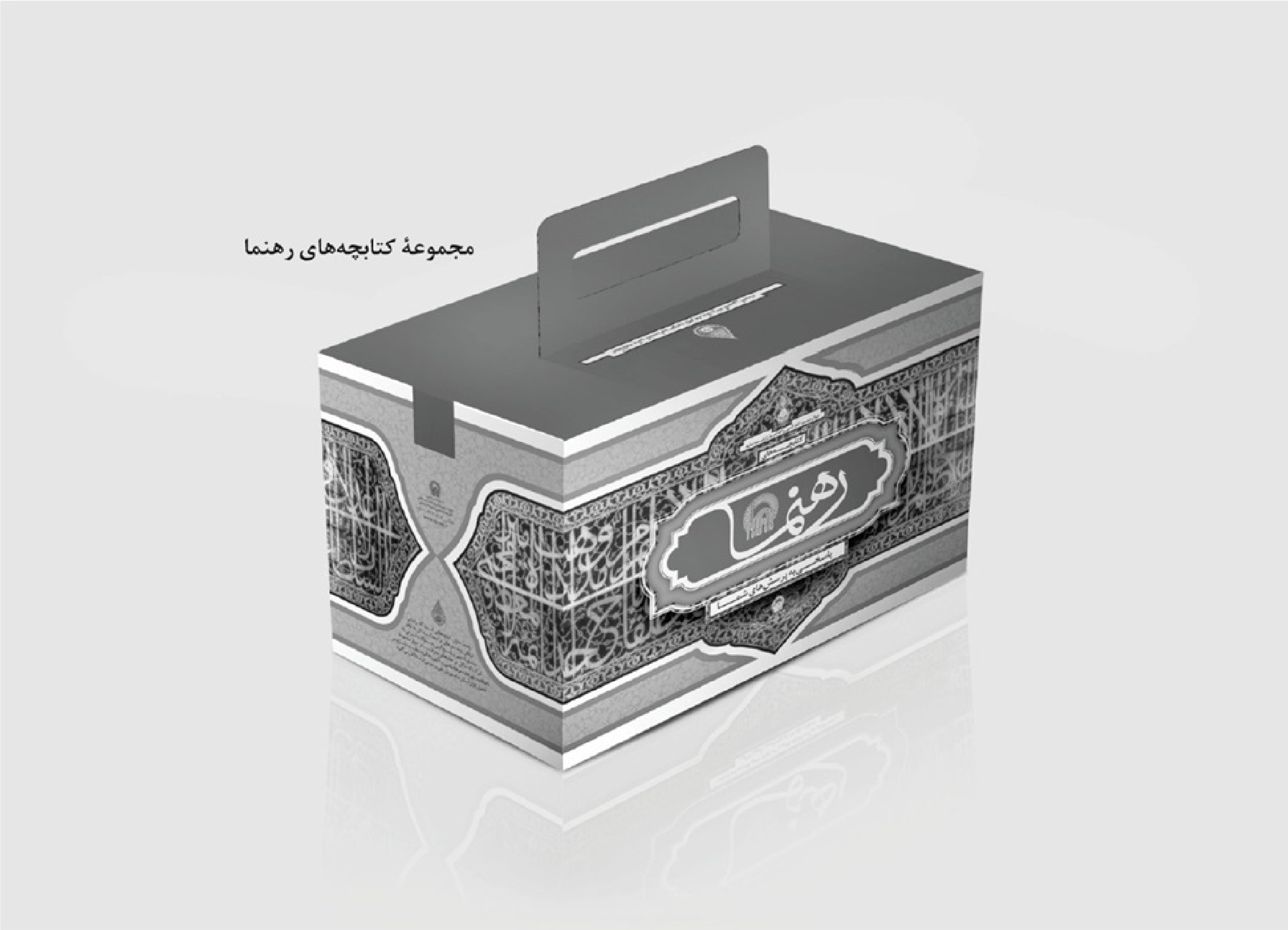
۱- . المحاسن، البرقی، ۳۹۶/۶۷؛ وسائل الشیعه، ۱۴۰/۱۳۰۴۹:۱۰؛ بحارالانوار، ۹۶/۳۱۷.

۲- . اقبال الاعمال، ۲۶۰؛ وسائل الشیعه، ۳۱۷:۱۰؛ بحارالانوار، ۹۸/۱۸۶.

۳۹ضربهٔ اضافی بدان جهت شد.(۱)

۱- . من لایحضره الفقیه، ۴:۵۵/۵۰۸۹؛ تهذیب الاحکام، ۱۰:۹۴/۳۶۲؛ وسائل الشیعه، ۲۸:۲۳۱/۳۴۶۳۲.

تصویر

تصویر

نسخهٔ دیجیتالی رهنما
مرکز پخش: مشهد مقدس، نبش ورودی باب الجواد علیه السلام
فروشگاه عرضهٔ محصولات رضوی
تلفن: ۰۵۱۱-۲۲۸۵۲۰۴

ص:۳۶

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹
امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه ای
قائمیه
اصفهان
WWW
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹